

Một vài cử chỉ tế nhị mà người Bắc-75 nên biết qua khi tiếp xúc với người Nam

Lời giới thiệu: Phong thái của người Nam từ thuở xa xưa đã rất hào phóng và xuề xòa, ít cầu kỳ và họ rất bình dân. Tuy một số “quan liêu” thật đấy nhưng quảng đại quần chúng miền Nam thì tuyệt thân thiện và tuyệt đối không “xảo quyết” hay gọi một cách tế nhị nam kỳ hơn là “mánh mung”. Người miền Bắc sống dưới chế độ cộng sản, một chế độ mà đa số người văn minh thế giới gọi là “mất dạy”, bị ảnh hưởng xấu của chủ thuyết tam-vô nên mới ra nông nổi thế. Chứ ngày xưa trước 1954, người bắc cũng rất tốt, điển hình là mẹ tôi luôn nhắc nhở chúng tôi rằng “lời nói không mất tiền mua-lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau.” Người bắc di cư vào Nam năm 1954 vẫn còn rất có “tu cách” nên đã không gây muộn phiền nhiều cho đồng bào miền Nam lúc bấy giờ tuy rằng không tránh khỏi một vài trường hợp hi hữu, nhưng hòa đồng mau chóng với văn hóa địa phương. Một điều đáng chú ý nữa là thời đó, người bắc có cùng lập trường Quốc gia như người nam nên dễ thông cảm nhau trên mọi ngõ ngách của cuộc sống.

Kính mời quý vị theo dõi bài viết sau đây do một tác giả người nam viết về một vài điều liên quan đến vấn đề xã giao giữa người dân hai miền Nam-Bắc Việt Nam vào thời buổi này. --Trần trọng. --bkt

Thời gian gần đây, trên mạng xã hội liên tục xuất hiện những ý kiến than phiền liên quan tới văn hóa ứng xử của người miền Bắc. Là một người miền Nam, mình xin phép được soạn ra một cẩm nang nhỏ để người miền Bắc có thể tham khảo và có lối ứng xử phù hợp hơn, giúp người miền Nam giảm bớt ác cảm đối với người miền Bắc. (dĩ nhiên đây chỉ là khuyến nghị, nếu các bạn cảm thấy khó làm quá thì có thể chọn phương án không vào miền Nam).

-Bạn không nên xưng ông mày, bố mày với bất cứ ai, kể cả với người miền Bắc ở miền Nam giống như bạn, kiểu xưng hô đó không gây được thiện cảm với người miền Nam.

-Khi gặp ai đó, nếu chưa chắc chắn họ nhỏ tuổi hơn bạn, nên gọi bằng anh hoặc chị, nếu đối phương cũng gọi lại bạn bằng anh/chị, đó là lịch sự, xã giao kiểu miền Nam, bạn nên xưng hô lại bằng anh/chị tiếp, đừng thấy người khác gọi mình bằng anh mà gọi ngay họ là em, đó là phép lịch sự ở miền Nam.

-Nếu bạn là nam [nhân], gặp nam giới nhỏ tuổi hơn, gọi là “em” sẽ tạo được thiện cảm hơn kêu bằng “chú”, người miền Nam không thích kiểu “anh nói cho chú mày biết nhé!”.

-Bạn nên tập cảm ơn và xin lỗi theo phản xạ, điều đó không làm cho vị thế của bạn thấp xuống, nó chỉ giúp bạn lịch sự và văn minh hơn.

-Bạn nên tôn trọng người làm dịch vụ (1), sẽ rất nực cười nếu ở quê nhà, các bạn được phục vụ kém, vào miền Nam được phục vụ tốt hơn và bạn nhân cơ hội đó bắt chẹt người phục vụ để chứng tỏ đẳng cấp của bản thân hay vì lý do gì khác.

-Người miền Nam không phân biệt nghề nghiệp, sang hèn, người thợ cơ khí hay nhân viên văn phòng cũng đều bình đẳng như nhau. Nếu bạn vào đây với tâm thế [thái độ] khinh thường người miền Nam, bạn sẽ chỉ có thể sống trong phạm vi họ hàng, bạn bè của bạn, chứ rất khó tận hưởng được hết vẻ đẹp, tinh thần của Sài Gòn nói riêng và miền Nam nói chung.

-Đi ngoài đường, khi thấy ai chưa **đá chông xe** (2), nếu được, bạn nên nhắc nhở họ, đó là văn hóa miền Nam.

-Đi đường gặp người té xe, nếu thuận tiện, bạn nên dừng xe, khóa lại và giúp đỡ người bị nạn, nếu không có ai giúp, người đó sẽ không được ai giúp, người giúp đó có thể là bạn, giúp cho đời một chút sẽ khiến bạn thêm nhẹ nhàng vì đã làm được một điều tốt.

-Bạn nên nói chuyện vừa đủ nghe, việc ăn to nói lớn, oang oang như ở quê nhà sẽ không tạo được thiện cảm, đặc biệt là ở nơi công cộng, không phải ai cũng có nhu cầu nghe về các dự án mấy ngàn cây vàng, mấy trăm tỷ của bạn.

-Nếu được, nên học các từ vựng của miền Nam, như nón thay cho mũ, dư thay cho thừa, muông thay cho thù, không nên gọi ngôi ba số nhiều là bọn này bọn kia, người miền Nam cũng không mấy thiện cảm về cái đó.

-Đừng đội nón cối, biểu tượng này không gây ấn tượng gì đặc biệt ngoài sự chê cười mà người miền Nam dành cho bạn.

-Khi tới nhà bạn bè người miền Nam chơi, nếu được mời ăn cơm, bạn hãy ăn uống một cách tự nhiên, người miền Nam mời ăn cơm là mời thật chứ không phải mời lời.

-Ở ngã tư, bạn nhớ đèn đỏ, ra đường nhớ đội nón bảo hiểm đầy đủ, ở đây người chạy xe đầu trần bị coi như sinh vật lạ chứ không phải như ở Hà Nội, tất nhiên nếu bố bạn hoặc chú bác của bạn có phạm vi ảnh hưởng đến miền Nam thì bạn có thể bỏ qua điều này.

-Người miền Nam ít nhiều đều có liên quan tới bên thua cuộc, cho nên có thể bạn sẽ nghe tiếng chửi cộng sản đâu đó ở vùng đất này, bạn nên chấp nhận điều đó, đó chỉ là hiện tượng phản kháng lại sự hạ nhục mà chế độ cộng sản đã dành cho phe thua cuộc trong sách lịch sử, phương tiện truyền thông đại chúng và định kiến xã hội mà thôi.

-Khi làm bất cứ điều gì phạm pháp, hãy nghĩ tới gia đình bạn, quê hương bạn, và vùng đất Bắc Kỳ của bạn. Người Hàn Quốc [Nam Hàn] cũng đã phải chế tài các địa phương miền Bắc với danh sách rất chi tiết nên bạn cần phải thận trọng với những gì mình làm.

-Hạn chế chửi “địt mẹ” vì đó là một từ gây ác cảm với người miền Nam, đó có thể là nỗi ám ảnh trong ký ức của người mẹ buôn gánh bán bưng bị nhóm cho vay nặng lãi giang hồ đất Cảng hăm dọa vì góp trẻ, hay tiếng của cán bộ tiếp quản Sài Gòn sau 75 trong trạng thái hồng hách của người chiến thắng.

-Hãy thân thiện, cởi mở, thành thật với người xung quanh, nếu cảm thấy không an toàn với chính người Bắc, bạn hãy chơi với người Nam và tập sống cho giống [hòa đồng với] họ.

-Sài Gòn là đất tứ xứ, dân cư phức tạp, đừng thấy cướp giết ở Sài Gòn rồi so sánh nó với nét yên bình ở quê của bạn, nếu Sài Gòn cũng yên bình thì nó có phải là nơi lý tưởng để kiếm sống, khiến biết bao nhiêu người đã đổ về đây học hành rồi ở lại?

-Hãy coi người miền Nam ngang hàng, bình đẳng với bạn, các bạn không phải là tổ tiên của người miền Nam, tổ tiên người miền Nam đã từng sống gần với tổ tiên của các bạn nhưng vì hoàn cảnh họ đã vào miền Trung rồi sau đó con cháu họ mới vào miền Nam, kết hợp với người Khmer và người Hoa Minh Hương để tạo ra người miền Nam. Nếu tổ tiên của các bạn cũng đi theo tổ tiên của tôi thì bây giờ các bạn đã ở đâu đó Đồng Tháp, Cà Mau, Tiền Giang hay Sài Gòn chứ không phải là một công dân mới của thành phố lớn nhất nước.

-Khi bạn tranh cãi một vấn đề gì đó, cần hiểu lý lẽ và có điểm dừng, tệ xấu nhất của các bạn là khi tranh cãi thì muốn thắng cho bằng được, bất chấp lý lẽ, nhiều khi sẵn sàng bịa chuyện, nói dối để đạt được mục đích, điều đó ngăn cản các bạn đến với văn minh cũng như cơ hội tái tạo lại thể hệ tiếp theo sau hơn nửa thế kỷ sống dưới chế độ cộng sản.

-Cám ơn là đủ, không cần thiết phải “cho em/anh/chi/bác xin” sau khi nhận được một cái gì từ ai đó, bớt khách sáo sẽ thoải mái hơn.

Khuyết danh

bkt ghi chú:

(1) - dịch vụ: hay còn gọi là “*giúp việc*” hay “*phục vụ*”, tương đương với tiếng Anh là “*service works*” hay người giúp việc. Người “*giúp việc*” thường hay được gọi là “*con sen*” hay “*con ở*” thời xa xưa ở miền Bắc-Việt Nam. Ngày nay người Việt Nam tuyệt đối tránh và không nên dùng các chữ này (*con sen, con ở*) nữa. Tinh thần bình đẳng giữa người-với-người trong một xã hội rất cần được cổ vũ, quảng bá. Bạn có một công việc làm để nuôi thân và gia đình, bất luận là công việc loại gì, đều phải đóng 1 phần \$ thuế cho ngân quỹ quốc gia và vì thế bạn được kính trọng ở những xứ Tự do như nước Mỹ chẳng hạn.

(2) - đá chống xe: động từ này cùng nghĩa với gạt càng dựng xe trước 1975. Mỗi xe gắn máy đều được trang bị một thanh sắt để giữ cho xe đứng nghiêng một chỗ khi đậu, gọi là “*chân chống xe*”. Thanh sắt này nằm bên trái, và mỗi khi đậu thì người lái xe dùng chân “gạt hay đạp” cái càng này xuống mặt đất để xe đứng được một mình. Hồi thời VNCH, đa số xe gắn máy được trang bị càng dựng xe với hai chân và một thanh sắt ngang để giữ (*reinforce*) cho 2 chân không bị toạc ra. Muốn chạy xe, người lái bắt buộc phải dùng chân phải chặn càng xe trong khi đẩy xe về phía trước đủ mạnh để cho càng giữ xe gập lại. Cả hai model này đều được trang bị một lò-so rất mạnh, chỉ cần dùng ngón chân cái đẩy nhẹ về phía sau một phát là nó gập (*recoil*) lại ngay hay đẩy xe về phía trước (mẫu cũ).

Nguồn: *Internet eMail by ddc b chuyển*

Đăng ngày Thứ Bảy, March 17, 2018
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH